

PRIIMTI TEKSTAI

P8_TA(2015)0006**Rusija, ypač Aleksejaus Navalno atvejis****2015 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Rusijos, ypač Aleksejaus Navalno atvejo (2015/2503(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Rusijos Konstituciją, ypač į jos 118 straipsnį, kuriame nustatyta, kad teisingumą Rusijos Federacijoje vykdo tik teismai, ir į jos 120 straipsnį, kuriame nustatyta, kad teisėjai yra nepriklausomi ir paklūsta tik Rusijos Konstitucijai ir federalinei teisei;
- atsižvelgdamas į ankstesnius EP pranešimus ir rezoliucijas dėl Rusijos, visų pirma į 2012 m. spalio 23 d. rezoliuciją dėl bendrų vizų išdavimo apribojimų nustatymo Rusijos pareigūnams, susijusiems su Sergejaus Magnickio byla¹, 2013 m. birželio 13 d. rezoliuciją dėl įstatymo viršenybės Rusijoje² ir 2014 m. kovo 13 d. rezoliuciją „Rusija. Bolotnajos aikštės įvykiuose dalyvavusių demonstrantų nuteisimas“³, 2014 m. spalio 23 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl NVO „Memorial“ (2009 m. Sacharovo premijos laimėtoja) uždarymo Rusijoje⁴ ir 2014 m. balandžio 2 d. Europos Parlamento rekomendaciją Tarybai dėl bendrų vizų išdavimo apribojimų nustatymo Rusijos pareigūnams, susijusiems su Sergejaus Magnitskio byla⁵,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. EP rezoliuciją dėl Metinės ataskaitos dėl žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje 2012 m. ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje⁶;
- atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 30 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliosios užsienio reikalams ir saugumo politikai atstovo spaudai pareiškimą dėl Aleksejaus Navalno ir jo brolio Olego Navalno nuteisimo

¹ OL C 68 E, 2014 3 7, p. 13.

² Priimti tekstai, P7_TA(2013)0284.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0253.

⁴ Priimti tekstai, P8_TA(2014)0039.

⁵ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0258.

⁶ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0575.

Zamoskvoretsko teisme;

- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 28 d. ES ir Rusijos konsultacijas žmogaus teisių klausimais;
 - atsižvelgdamas į galiojantį partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą, kuriuo sukuriama Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Rusijos Federacijos partnerystė, ir į sustabdytas derybas dėl naujo ES ir Rusijos susitarimo;
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi Rusijos Federacija, būdama pilnateisė Europos Tarybos ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) narė ir ratifikavusi JT deklaraciją, įsipareigojo laikytis demokratijos, teisinės valstybės ir pagarbos pagrindinėms laisvėms ir žmogaus teisėms principų; kadangi per pastaruosius mėnesius jai įvykdžius didelių teisinės valstybės principų pažeidimų ir priėmus ribojančius įstatymus, kilo didelis susirūpinimas dėl to, ar Rusija laikosi tarptautinių ir nacionalinių įsipareigojimų; kadangi Europos Sąjunga, remdamasi iniciatyva „Partnerystė siekiant modernizavimo“, daug kartų siūlė papildomą pagalbą ir patirtį, kad padėtų Rusijai modernizuotis ir tvirtai laikytis savo konstitucinės ir teisinės tvarkos, pagal Europos Tarybos standartus; kadangi yra daugybė teisminių bylų, kuriose panaudoti politiniais sumetimais sufabrikuoti kaltinimai, siekiant pašalinti politinius konkurentus, įbauginti pilietinę visuomenę ir atgrasyti piliečius nuo dalyvavimo viešuose susirinkimuose ir protestuose prieš dabartinę šalies vadovybę;
- B. kadangi Aleksejus Navalnas nuolatos atskleisdavo didžiulės korupcijos atvejus aukščiausiuose Rusijos valstybinio aparato lygmenyse; kadangi pirmasis 2013 m. liepos mėn. jo byloje priimtas teismo sprendimas, kuriuo jam nustatyta penkerių metų laisvės atėmimo bausmė, buvo laikomas politiniu sprendimu; kadangi 2014 m. vasario mėn. jam skirtas dviejų mėnesių trukmės namų areštas, o 2014 m. kovo mėn. pritvirtinta elektroninė apyrankė, kad būtų galima stebėti jo veiklą;
- C. kadangi Aleksejus Navalnas 2013 m. rugsėjo mėn. vykusiuose Maskvos mero rinkimuose laimėjo 27 proc. balsų ir taip patvirtino, kad yra vienas svarbiausių opozicijos Krekliui asmenų Rusijoje;
- D. kadangi antrasis teismo sprendimas Aleksejaus Navalno byloje turėjo būti priimamas 2015 m. sausio 15 d., tačiau dėl nepaaiškintų priežasčių teismas perkėlė sprendimo priėmimo datą į 2014 m. gruodžio 30 d., kai dauguma Rusijos gyventojų galvojo apie Naujųjų Metų šventes; kadangi toks pats datos paankstinimo metodas buvo naudotas ir Michailo Chodorkovskio bylos atveju;
- E. kadangi pastaraisiais metais žmogaus teisių padėtis Rusijoje nepaprastai pablogėjo, o Rusijos valdžios institucijos priėmė keletą įstatymų, į kuriuos įtrauktos dviprasmiškos nuostatos ir kurias galima naudoti siekiant dar labiau suvaržyti opoziciją ir pilietinės visuomenės veikėjus ir kliudyti naudotis žodžio ir susirinkimų laisve;
- F. kadangi pastaraisiais metais NVO ir teisę į susirinkimų laisvę reglamentuojantys teisės aktai buvo panaudoti siekiant suvaržyti pilietinę visuomenę, užgniaužti opozicines politines pažiūras ir persekioti NVO, demokratinę opoziciją ir žiniasklaidą; kadangi remiantis įstatymu dėl „užsienio agentų“ *de facto* buvo uždaryta nepriklausoma

žmogaus teisių organizacija „Memorial“; kadangi įgyvendinant tokius teisės aktus buvo imamasi griežtų veiksmų, kuriais buvo siekiama neleisti pilietinės visuomenės organizacijoms, įskaitant Karių motinų organizaciją, vykdyti savo veiklą ir jas nuo jos atgrasyti;

- G. kadangi 2014 m. gruodžio mėn. pabaigoje Rusijos Federacijos Teisingumo ministerija labai pakeitė "užsienio agentų" sąrašą, į jį įtraukdama keletą organizacijų, įskaitant Sacharovo centrą, teikiančių paramą žmogaus teisių apsaugos srityje, taip ypač trukdydama joms vykdyti savo veiklą ir užtikrinti žmogaus teisių apsaugą Rusijoje;
- H. kadangi keli pastaraisiais metais vykę teismo procesai, įskaitant neseniai nagrinėtus S. Magnickio, M. Chodorkovskio ir A. Politkovskajos bylas, sukėlė abejonų dėl Rusijos Federacijos teisminių institucijų nešališkumo ir nepriklausomumo; kadangi tokios didelio atgarsio sulaukusios bylos, kaip Aleksejaus Navalno byla, yra tik geriausiai už Rusijos ribų žinomi atvejai, parodantys Rusijos valstybės sisteminių nepajėgumą laikytis teisinės valstybės principo ir savo piliečiams užtikrinti teisingumą; kadangi dabartinis teismo sprendimas yra politiniais motyvais grindžiamas bandymas nubausti Aleksejų Navalną kaip vieną garsiausių vyriausybės oponentų;
- I. kadangi vis didėja būtinybė ES Rusijos atžvilgiu vykdyti tvirtą, nuoseklią ir visapusišką politiką, kurią remtų visos valstybės narės ir kuri apimtų pagalbą ir paramą, pagrįstą tvirta ir teisinga kritika;
 - 1. reiškia itin gilų susirūpinimą dėl to, kad Rusijoje įstatymas naudojamas kaip politinė priemonė; pabrėžia, kad teismo sprendimas žinomo teisininko, kovotojo su korupcija ir visuomenės aktyvisto Aleksejaus Navalno byloje, nustatant jam 3,5 metų lygtinę bausmę, o jo broliui Olegui Navalnui nustatant 3,5 metų laisvės atėmimo bausmę, priimtas remiantis nepagrįstais kaltinimais; labai apgailestauja dėl to, kad baudžiamasis persekiojimas, atrodo, pagrįstas politiniais motyvais;
 - 2. susirūpinęs pažymi, kad, nors Aleksejui Navalnui netaikoma laisvės atėmimo bausmė, jo brolis Olegas Navalnas šiuo metu kalinamas, taigi pradedama nerimauti dėl galimo politinio šeimos narių naudojimo siekiant įbauginti ir nutildyti vieną iš Rusijos opozicijos lyderių Aleksejų Navalną; primena, kad Aleksejaus Navalno brolis Olegas, dviejų mažų vaikų tėvas ir buvęs valstybinės pašto tarnybos vadovas, niekada neatliko svarbaus vaidmens Rusijos opoziciniame judėjime;
 - 3. ragina Rusijos teismines ir teisėsaugos institucijas atlikti savo pareigas nešališkai ir nepriklausomai, nepaisant politinio kišimosi ir užtikrinti, kad A. Navalno bylų teismo procesas ir visi kitų opozicijos aktyvistų nusikalstamų veikų tyrimai ir teismo procesai atitiktų patvirtintus tarptautinius standartus; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti, jog teisminių institucijų sprendimai būtų priimami be politinio kišimosi, nepriklausomai ir visapusiškai laikantis teisinės valstybės principo;
 - 4. visapusiškai remia prieš korupciją Rusijoje nukreiptą kampaniją, kurią pradėjo Aleksejus Navalnas, taip pat remia Rusijos gyventojų pastangas išspręsti šį klausimą taip, kad būtų užtikrinta demokratija, politinis pliuralizmas, vienybė ir pagarba žmogaus teisėms;
 - 5. mano, kad Rusijos Federacija, būdama Europos Tarybos ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo tarybos narė, turėtų laikytis prievolių, kurioms įsipareigojo; nurodo,

kad naujausi pokyčiai vystosi tokia kryptimi, kuri nesuderinama su teisinės valstybės principu ir teisminių institucijų nepriklausomumu šalyje;

6. ragina Tarybos ir Komisijos pirmininkus ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai toliau atidžiai stebėti tokius atvejus, įvairiais būdais ir susitikimuose su Rusija kelti šiuos klausimus ir teikti Parlamentui ataskaitas dėl bendradarbiavimo su Rusijos valdžios institucijomis;
7. pabrėžia, kad susirinkimų laisvė Rusijos Federacijoje užtikrinama pagal Rusijos Konstitucijos 31 straipsnį ir Europos žmogaus teisių konvenciją, kurią Rusija yra pasirašiusi, taigi Rusijos valdžios institucijos privalo jos laikytis;
8. ragina Tarybą parengti vieningą politiką Rusijos klausimu, pagal kurią 28 ES valstybės narės ir ES institucijos būtų įpareigosotos laikytis tvirtos bendros pozicijos dėl žmogaus teisių vaidmens ES ir Rusijos santykiuose ir dėl to, kad reikia baigti slopinti žodžio, susirinkimų ir asociacijų laisvę Rusijoje;
9. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai skubiai pasiūlyti visapusišką strategiją Rusijos atžvilgiu, siekiant išlaikyti Europos valstybių teritorinį vientisumą ir suverenitetą ir kartu remti demokratinį principų, pagarbos žmogaus teisėms ir teisinės valstybės Rusijoje įtvirtinimą;
10. reiškia didelį susirūpinimą dėl Rusijoje vykdomų nuolatinių išpuolių prieš nepriklausomas žmogaus teisių organizacijas ir pilietinės visuomenės grupes, kurie yra dar vienas nepriklausomos nuomonės slopinimo ženklas – tendencija, kuri Europos Sąjungai kelia vis didesnę susirūpinimą; ragina Komisiją ir EIVT, atsižvelgiant į šiuo metu vykstantį ES finansinių priemonių programavimo etapą, padidinti savo finansinę pagalbą Rusijos pilietinei visuomenei naudojant Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę, pilietinės visuomenės organizacijų ir vietos institucijų fondus ir į partnerystės priemonę įtraukti ES ir Rusijos pilietinės visuomenės forumą, siekiant užtikrinti tvarią ir patikimą ilgalaikę paramą; teigiamai vertina Europos demokratijos fondo valdytojų tarybos sprendimą leisti Fondui išplėsti savo veiklą ir ją vykdyti taip pat Rusijoje;
11. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiąjai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Europos Tarybai, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai ir Rusijos Federacijos prezidentui, vyriausybei ir parlamentui.